

TE ONTDEKKEN LANGS HET PARCOURS

MARCHIENNE-DOCHERIE

In de 18de eeuw bestond het gehucht Docherie voornamelijk uit bossen en velden. In het midden van de 19de eeuw is de buurt sterk verstedelijkt door de vestiging van steenkoolwinplaatsen. Tot aan het begin van de 20ste eeuw stonden de mijnwerkershuizen heel dicht bij de steenkoolwinplaatsen en de terrils, daar de arbeiders geen auto hadden en te voet naar het werk gingen. Hun werkdagen waren ook veel langer dan de dag van vandaag, ze moesten dus wel heel dichtbij wonen. Kleine kinderen werkten vaak mee met hun ouders, daar er toen nog geen schoolplicht was. De rue du Chemin de Fer herinnert aan de spoorweg die de steenkoolwinplaats Saint-Charles hier verbond met het netwerk waarlangs de steenkool met wagons weggevoerd werd.

DE TERRIL SAINT-CHARLES

Deze terril is ontstaan uit de winningen van de schacht Saint-Charles, die op het kruispunt tussen de rue Jaumet en de rue Gantois lag. Deze schacht, die in 1958 gesloten werd, was eigendom van de Société Sacré-Madame, net zoals de schachten van de Piges, de Blanchisserie en Saint-Théodore. De wagentjes die bovengehaald werden uit de schacht Saint-Charles werden met een betonnen bovengrondse trein naar de sorteerplaats Saint-Théodore, ook wel de steenkoolwinplaats van de Bierrau genoemd, gebracht. In de jaren '90 werden de twee kegelvormige terrils van Bayemont en Saint-Charles ontgonnen voor hun reststeenkool. Daarna werd er één enkele terril van gemaakt, die ingezaaid werd.

DE BIODIVERSITEIT VAN DE TERRILS

Halfweg berg- en woestijnlandschap zijn de terrils ankerpunten voor de biodiversiteit in de stad. Tegen alle verwachtingen in gaat men de meest interessante biodiversiteit niet noodzakelijkerwijs op de meest beboste terrils terugvinden. Integendeel, het zijn over het algemeen de open, kale, grasachtige of vochtige milieus die de zeldzame soorten herbergen.

Iedere terril is uniek en de natuurlijke milieus zijn gevarieerd, van de dorste tot de natste, wat op een boogschuit van de stedelijke centra een verbazingwekkend rijke flora en fauna aantrekt. Men komt er dus niet zelden opmerkelijke vlinders, bedreigde plantensoorten, typische paddenstoelen, beschermde amfibieën, mediterrane soorten, weinig voorkomende trekvogels en zelfs zoogdieren zoals een vos, een konijn of een eikelmuis tegen.

Het milieu heeft zijn veerkracht getoond en het Zwarte Land groen gekleurd. De plantengroei, waar vroeger zo lang naar verlangd werd, heeft een dergelijke proportie aangenomen dat sommige terrils zich aan het ontwikkelen zijn tot bosgebieden. De maanlandschappen maakten beetje bij beetje plaats voor struiken en bomen, zodat de biodiversiteit op de terrils vandaag zijn piek bereikt heeft. Deze kolonisatie door de bomen mag niet doen vergeten dat de terrils zonder de tussenkomst van de mens binnen minder dan 20 jaar ondoordringbare bosschages zullen worden, die de meest kwetsbare planten- en diersoorten zullen verdrijven uit de vochtige gebieden en open milieus. Als wij de toekomstige generaties wensen te laten meegenieten van dit kostbare natuurvergoed, zullen wij niet mogen besparen op een programma ter bescherming en beheer van de terrils, tenminste wat de meest interessante onder hen op het vlak van de biodiversiteit en het landschap betreft. Waarom zouden er voor de terrils, in navolging van de kalkgraslanden, ook geen maatregelen voor het behoud van de biodiversiteit genomen worden?

DE WANDELCODE

- Er mogen geen motorvoertuigen op de terrils en het RAVeL rijden.
- Bescherm de fauna, flora en het milieu en neem uw afval mee.
- Respecteer de watergebieden en beken, die levende milieus zijn.
- Hou uw hond aan de leiband.

HET INDUSTRIËLE JAAGPAD VAN DE SAMBER

Het is een buitenkansje voor fotoliefhebbers die de betreden paden willen verlaten maar ook voor urban explorers. Van aan de place Albert I in Marchienne-au-Pont gaat u te voet naar het jaagpad dat langs het indrukwekkende industrieel erfgoed naast de Samber loopt. Tijdens deze 4 km lange wandeling die u naar het station van Charleroi Sud brengt, gaat u langs de rokende en bruisende vertrouwelijke fabriek van Air Liquide lopen, maar ook langs de impressionante grijperkranen van Industeel, muren met kleurrijke graffitiwerken, de overweldigende roestkleurige installaties van Carsid en de hete metaalbrij van Thy-Marcinelle alvorens de sluis van Marcinelle en het station te bereiken en dat allemaal langs de Samber. Met de metrolijnen M1 en M2 kunt u terugkeren naar uw vertrekpunt.

VOORMALIGE STEENKOOLOWINPLAATS EN TERRILS VAN DE MARTINET

De voormalige mijnsite van de Martinet strekt zich uit over een oppervlakte van 20 hectare en is vrij toegankelijk. Er lopen kilometerslang paden langs en over de drie terrils. Sommige gebouwen van de steenkoolwinplaats werden gerestaureerd in de buurt van de sluitstenen van de twee schachten: de zaal waar de mijnwerkers zich omkleedden, het gebouw met de ophaalmachine, de garage voor de locomotieven, enz. Toegang via een sluis rechts van het inkomhek: Rue de Roux 301 - 6031 Monceau-sur-Sambre GPS N 50° 25' 49" - E 4° 23' 14"

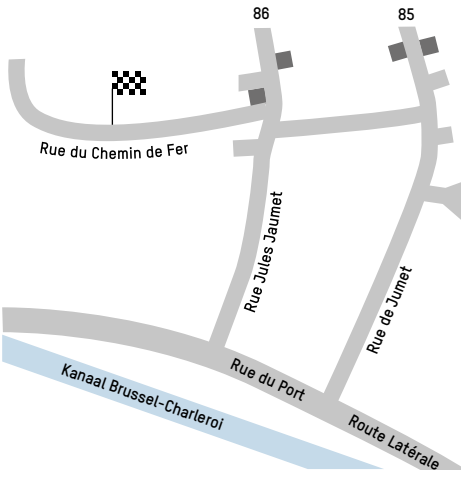
HET GROTE ROUTEPAD GR412

Dit pad verbindt de terrils tussen Bernissart en Blégné-Mine! Het nummer van dit wandelpad, aangegeven door witte en rode strepen, verwijst naar 4 december, de datum waarop de mijnwerkers de Heilige Barbara vierden. U komt er ook terecht op de wandellus "DE ZWARTE LUS", die een stuk de GR412 volgt, alvorens andere wegen te nemen. U vindt eveneens nuttige informatie over dit pad op de blog www.chemindesterrils.be - grsentiers.org

TOEGANG MET HET OPENBAAR VERVOER

Bushaltes van het station van Charleroi Sud.

Lijn 85
(Charleroi Jumet Brulotte), ■ halte rue Royer (2x/uur van maandag tot zaterdag)
Lijn 86
(Charleroi Gosselies Athénée), ■ halte Puits Saint-Charles (2x/uur van maandag tot zaterdag, 1x/uur op zondag)
www.infotec.be

SITE VAN HET BOIS DU CAZIER

Deze vroegere steenkoolwinplaats en haar mijnschachttorens zijn door de UNESCO erkend als Werelderfgoed. Op de top van de terril staat een observatiepost, van waarop u een zicht van 360° heeft op de hele streek. De site van het Bois du Cazier huisvest ook het Museum van de Industrie en het Glasmuseum. www.leboisducazier.be
Rue du Cazier 80 - 6001 Marcinelle - Tel.: 071 88 08 56

HET RAVEL VAN HET LAND VAN CHARLEROI

De spoorlijnen die de steenkoolwinplaatsen van het Land van Charleroi bedienden, kregen een andere bestemming en worden nu gebruikt door wandelaars, fietsers en ruiters. Het RAVeL, Autonoom Netwerk van Trage Wegen, omvat het jaagpad van het kanaal Charleroi-Brussel en dat van de Samber. Het is ideaal voor fietsers en verbindt het bos van Manants in Gosselies, het natuurreservaat van Viesville, het Sernapark in Jumet, de terrils van de Martinet in Roux, de terrils van Bayemont en Saint-Charles in Marchienne-au-Pont, het park van het kasteel van Monceau-sur-Sambre, het bos van Goutroux en terril nr. 6 Périer in Souvret met mekaar. www.ravel.wallonie.be

WANDELINGEN IN HET LAND VAN CHARLEROI

MARCHIENNE-AU-PONT

WANDELING VAN DE TERRIL SAINT-CHARLES

→ moeilijkheidsgraad: middelmatig

Km 1,1 km

↓ 1u

🚫 niet toegankelijk

MAISON DU TOURISME DU PAYS DE CHARLEROI

BESCHRIJVING VAN HET PARCOURS

Vertrek: ter hoogte van nr. 39 van de rue du Chemin de Fer in 6030 Marchienne-au-Pont. GPS N 50° 25' 15" - E 4° 24' 31" Gratis parking in de buurt van de *Ranch du Terril*. Wegbedekking: terril. **Bewegwijzering:**

- 1

Stap rond het vertrekbord en neem het pad dat de terril Saint-Charles opgaat.
- 2

Wanneer u op het plateau komt, houdt u rechts aan en negeert u het pad dat naar links gaat. Rechts van u krijgt u een panorama op het gehucht La Docherie, met de rue de Finlande, die bergop gaat tot aan de Sint-Pieterskerk. Recht voor u merkt u de twee koeltorens op van de elektriciteitscentrale van Amercoeur en de beboste toppen van de terril van de Martinet.
- 3

Bij de volgende kruising houdt u links aan en klimt u naar de top van de terril. Links van u ziet u de met riet bedekte kom, die in de jaren '90, toen de terrils Saint-Charles en Bayemont weer ontgonnen werden voor hun reststeenkool, dienst deed als bezinkingsbekken. Het pad volgt de vroegere grenslijn tussen de twee terrils. De Saint-Charles behoorde toe aan de Société Sacré-Madame, terwijl de terril van Bayemont van de Société Monceau-Fontaine was. Vandaag is de Saint-Charles eigendom van de stad Charleroi, terwijl de Bayemont eigendom is van een privéfirma.
- 4

Wanneer u op het plateau op de top van de terril komt, steekt u dit in rechte lijn over tot aan het einde.
- 5

Verlaat het plateau via het pad dat links naar beneden gaat en sla aan de volgende opsplitsing linksaf. Wanneer u het einde van de terril nadert, zult u het kanaal Charleroi-Brussel zien liggen. Aan de overkant van het kanaal ligt de schacht nr. 18 van Monceau-Fontaine, de zogenaamde Fosse Parent, waarvan de ontginning de terril van Bayemont deed ontstaan. *Zie rubriek "Te ontdekken langs het parcours".*
- 6

Het pad maakt een bocht naar links, waarna u lichtjes in rechte lijn afdaalt. In het midden van deze rechte lijn gaat u tot aan de rechterrاند van de terril om het landschap te lezen.
- 7

Bij de volgende kruising blijft u op het grootste pad en mag u zeker niet de paaltjes met de rood-witte strepen van de GR-paden volgen, die naar rechts gaan.
- 8

Blijf het pad volgen, dat volledig rond het rietveld loopt. Uiteindelijk komt u rechts weer op het pad terecht waarlangs u daarstraks naar omhoog gegaan bent.
- 9

Daal weer af tot aan het vertrekbord van de wandeling.

DE MENING VAN DE TREKKER

Deze korte, heel makkelijke wandeling klimt zachtjes aan naar het tussenplateau van de terril, waar u geheel onverwacht oog in oog komt te staan met een voormalig bezinkingsbekken waar vandaag riet op groeit. Het dateert uit de jaren '90, toen de terril ontgonnen werd voor zijn reststeenkool. U kunt er vrij de "droge graslanden" verkennen op zoek naar wilde bloemen en zeldzame insecten. Het pad gaat vervolgens langzaam omhoog naar de top van de terril, van waarop u een fantastisch uitzicht heeft op de reeks terrils en de ijzer- en staalfabrieken van Marchienne-au-Pont en Marcinelle. Het parcours eindigt met een leuke lus rond het bezinkingsbekken waar er zich verschillende uitzichtpunten op de omgeving openbaren.

Deze wandeling is perfect geschikt voor gezinnen. Fotografen krijgen de beste lichtomstandigheden in de namiddag.

Stevige wandelschoenen worden aangeraden.

Opmerking: Het sap van de pastinaak (*Pastinaca sativa* subsp. *urens*) kan bij gevoelige mensen brandwonden aan de huid veroorzaken. In juli en augustus herkent u deze plant aan zijn gele schermbloemen.

MAISON DU TOURISME DU PAYS DE CHARLEROI
Place Charles II, 20
6000 Charleroi
Tel.: +32 (0)71 86 14 14
Fax: +32 (0)71 86 12 50
maison.tourisme@charleroi.be
www.paysdecharleroi.be

Ontwerp en uitvoering: Vzw Maison du Tourisme du Pays de Charleroi, 2018

Coverfoto: Slangenkruid

Foto's: J-P. Coqlet, G. Detillieu, C. Janssens, J-F. Laurent, G. Santin, C. Vandercam, Ville de Charleroi

Verantwoordelijk uitgever: Anne-Marie Boeckeaert, Voorzitster van de vzw Maison du Tourisme du Pays de Charleroi.